

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Nr. 1 (518)

2006 kovas / März 2006

VOKIETIJOS
LIETUVIŲ
BENDRUOMENEI

60
METŲ

GERBIAMIEJI VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS NARIAI, BRANGŪS TAUTIEČIAI,

Nuoširdžiai sveikinu Vasario 16-osios proga Vokietijoje gyvenančius tautiečius bei siunčiu šilčiausius linkėjimus visiems, kam šeši Vokietijos lietuvių bendruomenės dešimtmečiai ir 55-osios Vasario 16-osios gimnazijos metinės — svarbios ir artimos šventės. Jūsų bendruomenė ilgus dešimtmečius buvo ir šiandien yra aktyvi lietuvių politinės, kultūrinės, visuomeninės veiklos puoselėtoja. Po karo Vokietijoje pradėjusi veikti ir pabėgėlius iš Lietuvos telkusi Lietuvos tremtinių bendruomenė tapo pamatu Pasaulio Lietuvių bendruomenei susikurti. Vėliau Vokietijos lietuviai suvaidino svarbų vaidmenį Lietuvos laisvės byloje, esmingai prisidėjo ir šiandien prisideda prie tautinio solidarumo ugdymo, prie lietuvių puoselėjimo ir skiepijimo išeivijos jaunuomenei. Per šešias dešimtis metų aktyvios veiklos surengta daugybė tautinių kultūros švenčių, gimtoji kultūra skleista tiek tarp tautiečių, tiek ir tarp kitų tautybių atstovų. Vasario 16-osios gimnazija nuo pat įkūrimo lieka ryškiu lietuvių židiniu, neatskiriama lietuviškosios išeivijos kultūros ir švietimo dalimi.

Atskiru žodžiu noriu padėkoti visiems, kurių dėka ir rūpesčiu lengviau pasijunta naujieji išeiviai iš Lietuvos. Dėkoju už jiems tiesiamą pagalbos ranką, už tai, kad saugomas ir ugdomas tautinio solidarumo jausmas.

Šių darbų šviesoje džiaugiuosi Lietuvių bendruomenės veikla kaip gražiu „Lietuvių Chartos“ principų įprasminimu. Tikiu, kad Lietuvių bendruomenės intelektualinis, kultūrinis ir visuomeninis potencialas nėra išnaudotas ir kad išeivijos patirtis dar ilgai tarnaus Tėvynei Lietuvai.

Širdingai sveikinu Vokietijos lietuvių bendruomenę ir Vasario 16-osios gimnaziją su gražia švente bei linkiu kuo geriausios kloties visiems, savo mintis ir darbus kreipiantiems lietuvių keliu.

VALDAS ADAMKUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

2006 METŲ VASARIO 16 DIENA

<http://www.VokLB.de>

Lietuvos nacionalinė
M.Mažvydo biblioteka

Vokietijos lietuvių bendruomenės pirmininkui p. Antanui Šiugždiniui

Nuosirdžiai sveikinu Jūsų bendruomenę garbingo 60-mečio proga. Patikėkite, pavadindamas Jūsų Jubiliejų GARBINGŲ nepataikauju jubiliatui.

Esate viena stipriausių lietuvių bendruomenių Europoje.

Esate ta bendruomenė, kurioje pradžia po karo gavo dauguma pasaulio lietuvių bendruomenių.

Esate ta bendruomenė, iš kurios kėlis dešimtmečius nepriklausomybės dvasia per geležinę uždangą skynėsi kelią į okupuotą Lietuvą.

Esate ta bendruomenė, kurios narių asmeninių ir kolektyvinių pastangų dėka į Lietuvą lengviau atėjo Kovo 11-oji.

Dėkoju Jums už didžius darbus, atliktus Lietuvai. Dėkoju Jums už Vokietijos lietuvių širdyse išsaugotą lietuvišką žodį, dainą šoki lietuvišką dvasią.

Sveikinu visus su Vasario 16-ąja. O Vasario 16-osios gimnazijos vadovus, pedagogus, darbuotojus, gimnazistus, esančius, buvusius ir būsimus, sveikinu dar ir su gimnazijos vardadieniu.

Linkšmos šventės! Pagarbiai,

Artūras Paulauskas

Vilnius, 2006 m. vasario 14 d.

SVEIKINIMAS

Vokietijos lietuvių bendruomenei

Sveikinu Vokietijoje gyvenančius mūsų tautiečius Lietuvos valstybės atkūrimo dienos - Vasario 16-osios ir Jūsų bendruomenės 60-ųjų metinių proga.

Vertinu Jūsų bendruomenės pastangas išsaugoti tautinę savastį, kultūrą, ypač tada, kai Lietuva ilgus dešimtmečius buvo atskirta nuo demokratinio pasaulio ir negalėjo palaikyti ryšių su savo tautiečiais užsienyje.

Lietuvai atkūrus Nepriklausomybę, išėvija vėl susijungė su savo Tėvyne. Mes esame viena tauta, gyvenanti tais pačiais džiaugsmiais ir rūpestiais. Dėkoju Vokietijos lietuvių bendruomenei už palaikymą, Lietuvai siekiant narystės Europos Sąjungoje ir transatlantinėse struktūrose. Vokietijos lietuvių bendruomenė nemažai prisideda prie Lietuvos teigiamo įvaizdžio formavimo, mūsų kultūros ir meno propagavimo Vokietijoje.

Pastarąjį dešimtmetį į Jūsų bendruomenę, kaip ir į kitų šalių lietuvių bendruomenes, įsiliejo nemažai naujai išvykusių mūsų piliečių. Jiems reikalinga bendruomenės parama, rūpestis, šilts palaikantis žodis. Svarbu, kad gyvenantys svetur nenutrauktų dvasinių ryšių su Lietuva.

Vyriausybė stengiasi padėti tautiečiams užsienyje išsaugoti lietuvių kalbą, mokyti vaikus gimtosios kalbos, bendrauti su Tėvyne, remia kultūros ir švietimo projektus, informacijos sklaidą.

Linkiu Vokietijos lietuvių bendruomenei, visiems jos nariams susiklausymo, pilietiško aktyvumo, savo veikla prisidedant prie tautinių vertybių išsaugojimo.

Algirdas BRAZAUSKAS

Vilnius, 2006 m. vasario 16 d.

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Brangūs Vokietijos lietuvių bendruomenės nariai

Nuosirdžiai sveikinu Jus visus Lietuvos nepriklausomybės dienos ir Vokietijos lietuvių bendruomenės 60-mečio sukakties proga. Visada džiaugiuosi prasminga Jūsų veikla ir esu dėkingas kiekvienam už lietuvių puoselėjimą. Tad būkit kupini vilčių ir siekių, te visad kilmuose darbuose Jus lydi ryžtas, gera nuotaika ir sėkmė.

Remigijus Motuzas, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras

Vilnius, 2006 m. vasaris

TAUTINIŲ MAŽUMŲ IR IŠEIVIJOS
DEPARTAMENTAS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS

Vokietijos lietuvių bendruomenei

Prieš 60 metų *Vokietijoje* atsidūrė tūkstančiai lietuvių karo pabėgėlių, pasitraukusių į *Vakarų* nuo artėjančio fronto. Tai buvo žmonės, palikę *Lietuvoje* savo namus, netekę artimųjų, pragyvenimo šaltinio, užgyvento turto, sukūrę dvasiškai. Tačiau kelio atgal nebuvo, gyvenimą reikėjo pradėti iš naujo.

Tuo metu besikurianti *Vokietijos lietuvių Bendruomenė* tapo centru, kuris būrė lietuvius, padėjo jiems tvarkyti buitines reikalus, gynė lietuvių interesus valdiškose įstaigose, palaikė juos morališkai, pabėgėlių stovyklose organizavo mokyklas, kultūrinę veiklą. Vėliau bendruomenė padėjo tautiečiams išvykti į užjūrio kraštus, nes karo nusiaubta *Vakara* Europa nepajėgė visam laikui priglauti didžiulio pabėgėlių srauto iš rytinės žemyno dalies.

Vėlesniais laikais *Vokietijos lietuvių bendruomenė* vienijo čia likusius lietuvius, rūpinosi svarbiu lietuvių židiniu pasaulyje - *Vasario 16-osios gimnazija Hiutenfelde*.

Naujas bendruomenės veiklos etapas prasidėjo griuvus *Berlyno sienai*, *Lietuvai* tapus laisva ir nepriklausoma, kai atsirado galimybės palaikyti su ja ryšius, bendrauti, dalyvauti kultūros renginiuose *Lietuvoje*.

Sveikindamas Jus *Lietuvos valstybės atkūrimo dienos - Vasario 16-osios ir gražaus Jūsų bendruomenės jubiliejaus proga*, linkiu, kad Jūsų bendruomenėje vyrautų santarvė, vienybė, būtų puoselėjamos lietuviškos tradicijos, kultūra, gyvuotų lietuvių dvasia *J. V. Gėtės ir F. Šilerio tėvynėje*.

Antanas Petrauskas

Tautinių mažumų ir išeivijos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
generalinis direktorius

Vilnius, 2006 m. vasario 16 d.

LIETUVOS
RESPUBLIKOS

KULTŪROS
MINISTRAS

Vokietijos Lietuvių bendruomenei

*Lietuvos Valstybės atkūrimo dienos ir Lietuvių bendruomenės *Vokietijoje* 60-mečio proga*

Nuoširdžiai sveikinu *Vokietijos lietuvių bendruomenę Lietuvos Valstybės atkūrimo ir *Vokietijos lietuvių bendruomenės* 60-mečio proga*. Jūsų idėjos ir sumanymai labai svarbūs sutelkiant *Vokietijoje* gyvenančius lietuvius bendrai veiklai, skatinant juos jaustis vieningos lietuvių tautos dalimi.

Linkiu Jums sėkmingo darbo, garvių lietuvių ugnį ižiebiančių idėjų ir iniciatyvų, kūrybingos minties ir vaisingo darbo, meilės tėvynei.

Pagarbiai,

Vladimiras Prudnikovas, Kultūros ministras

Vilnius, 2006 m. vasario 15 d.

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ

VOKIETIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENEI

Gerbiamas Pirmininke,

Apgailestauju negalėdamas atvykti į *Bendruomenės 60-mečio* minėjimą.

Vokietijos Lietuvių Bendruomenė, viena iš seniausiai veikiančių *Lietuvių Bendruomenių* pasaulyje, yra palikusi ryškų įnašą išeivijos veikloje. Nauji iššūkiai vykstant dabartinės emigracijos iš *Lietuvos* metu neabejotinai skatina jus ir toliau neužmiršti *Lietuvių Chartos* žodžių:

„Tautinis solidarumas yra aukščiausioji tautinė dorybė. Lietuvis ugdo tautinį solidarumą. Visi lietuviai yra lygūs tos pačios tautos vaikai, tarp savęs broliai ir seserys.“

Linkiu Jums sėkmingos šventės ir prasmingo tolimesnio gyvavimo.

Gabrielius Žemkalnis, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas

Vilnius, 2006 m. vasario 16 d.

„Lietuvių Bendruomenė – nepamainoma Lietuvos ambasadorė“

Vokietijos Lietuvių Bendruomenėi – 60 metų

Pasisekęs Vokietijos lietuvių Vasario 16-osios ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenės 60-mečio minėjimas Hüttenfelde * Bundestago narys dr. Michaelis Meisteris – pagrindinis kalbėtojas * Vasario 16-osios gimnazijos mokinių meninė programa.

Šių metų pagrindinio Vasario 16-osios minėjimo metu Vokietijos Lietuvių Bendruomenė (VLB) šventė savo 60 metų gyvavimo sukaktį. Vasario 18-ąją į Hüttenfeldo Piliečių kultūros namus susirinko daug garbingų svečių iš Lietuvos ir Vokietijos, o lietuvių išeivių suvažiavo ir iš tolimiausių Vokietijos vietų bei iš kaimyninės Prancūzijos. Prieš minėjimą Hüttenfeldo bažnyčioje vyko lietuviškos ekumeninės pamaldos, kurias vedė Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovadai prel. Edmundas Putrimas ir ev. kunigas Ričardas Baliulis.

Nepriklausomybės minėjimas buvo pradėtas Lietuvos ir Vokietijos himnais. Bendruomenės pirmininkas Antanas Šiugždinis pasveikino svečius, apžvelgė Bendruomenės istoriją ir pristatė įspūdingą istorinių nuotraukų instaliaciją.

Kalba LR ambasadorius E. Ignatavičius ir Aurelija Jundulienė, TMID (Nuotrauka: Assel)

Pirmasis sveikinimo žodį tarė LR ambasadorius Vokietijoje Evaldas Ignatavičius. Jis sveikino Bendruomenę jubiliejaus proga ir nurodė, kad šiais metais bus švenčiama dar viena sukaktis – Lietuvos diplomatinė santykių su Vokietija atnaujinimo 15 metų sukaktis. Ambasadorius perskaitė Lietuvos Respublikos Prezidento Valdo Adamkaus, LR Seimo Pirmininko Artūro Paulausko, LR Ministro pirmininko Algirdo Mykolo Brazausko ir kultūros ministro Vladimiro Prudnikovo sveikinimus ir įteikė užsienio reikalų ministro Antano Valionio dovanėles nusipelnusiems Bendruomenės darbuotojams. Tautinių mažumų ir išeivijos departamento Užsienio lietuvių skyriaus Ryšių su bendruomenėmis poskyrio vedėja Aurelija Jundulienė perdavė švietimo ir mokslo ministro dr. Remigijaus Motuzo ir Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinio direktoriaus Antano Petrausko sveikinimus bei dovanėles.

Hesseno krašto Ministro pirmininko Rolando Kocho sveikinimus perdavė Krašto vyriausybės tremtinių įgaliotinis Rudolfas Friedrichas. Jis pasidžiaugė, kad tiek Vasario 16-osios gimnazija, tiek Lietuvių Bendruomenė (šiuo metu Hesseno krašte legaliai gyvena per 2000 lietuvių) savo gyvenimu įrodo, kaip sėkmingai gali vystyti integracijos procesas, kurio metu neprarandamas savas tautinis identitetas. Toliau kalbėjo: Hüttenfeldo miestelio seniūnas Walteris Schmittas, jis perdavė Lampertheimo miesto mero sveikinimus; SPD Bundestago frakcijos vardu – dr. Klausas Kübleris, VLJS pirmininkas Aidas Šiugždinis ir PLJS pirmininkė Dalia Henke.

Vokietijos federalinio parlamento (Bundestago) narys dr. Michaelis Meisteris perdavė CDU/CSU frakcijos sveikinimus ir pasakė pagrindinę minėjimo kalbą. Lietuvių bendruomenė išaugo į organizaciją, kuri Vokietijoje gyvenantiems lietuviams tapo tėvyne, o vokiečiams – vieta, kur matomas ir patiriamas lietuviškas gyvenimas, lietuviška kultūra. Lietuvių bendruomenė įdėjo didelį indėlį į darnų vokiečių ir lietuvių piliečių sugyvenimą. Geri santykiai tarp tautų visuomet prasideda nuo mažų dalykų, bendraujant žmonėms, kurie be prietarų, bet su susidomėjimu vieni kitiems atsiveria, – sakė parlamentaras. Aš sveikinu Lietuvą ir jos aiškų

Trumpai apie VLB istoriją

Vokietijos Lietuvių Bendruomenė – viena stipriausių, pagal narių skaičių ilgą laiką buvusi bene didžiausia lietuvių bendruomenė Europoje. Ji tapo savotišku Europos lietuvių bendruomenės vienijančiu centru. Jos gyvavimo metus skaičiuojame nuo 1946 metų, kai susikūrė Lietuvių Tremtinių Bendruomenė (LTB). Su šia bendruomene susijęs daugumos lietuvių, vėliau išvykusių į kitus kraštus, likimas.

Antrojo pasaulinio karo metu į Vokietiją keturiomis bangomis buvo atbloškta per 100 000 lietuvių. Sunkiomis tremties sąlygomis lietuviams pabėgėliams pavyko sukurti ankstesnės išeivijos neregėtą savarankišką švietimo sistemą, buvo leidžiami laikraščiai ir žurnalai, išvystytas kultūrinis gyvenimas. Unikaliomis viso pasaulio lietuvių pastangomis 1951 m. pasiektas vienintelės už Lietuvos ribų gimnazijos – Vasario 16-osios gimnazijos – įkūrimas ir jos išlaikymas iki šių dienų. Nepamirštami liks politiniai lietuvių išeivių žygiai dėl Lietuvos laisvės ir reikšmingi reprezentaciniai minėjimai, šventės bei kultūriniai renginiai. Ir šiandien veikia Lietuvių kultūros institutas, kasmet vyksta Bendruomenės darbuotojų suvažiavimai, leidžiamos „Informacijos“, apylinkėse rengiami susitikimai ir minėjimai, veikia tautinių šokių ir dainų rateliai. Labai aktyvi ir Vokietijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga.

Šakotas ir įvairiaspalvis buvo lietuvių pabėgėlių gyvenimas Vokietijoje. Jis padėjo pagrindus tolesnei lietuvių išeivijos veiklai, kuri plėtojosi jau kitokiomis sąlygomis, lietuviams išsibarsčius po visus pasaulio kampelius. Anuomet patirti vargai, išgyvenimai ir laimėjimai yra visos lietuvių tautos istorijos dalis, sukurtos kultūros vertybės yra visos lietuvių tautos kultūros dalis.

Plačiau apie Vokietijos Lietuvių Bendruomenės istoriją, įdomią statistiką, politinę ir šviečiamąją veiklą, kultūrinį gyvenimą ir sielovadą kviečiame paskaityti VLB svetainėje internete: www.voklb.de (ten taip pat rasite nuotraukų iš įvairių Bendruomenės renginių).

B.G.

apsisprendimą už laisvę ir demokratiją bei imponuojantį europinį užsiansagažavimą. Aš džiaugiuosi, kad Lietuva su savo didele vidine dinamika, puikia kultūra ir savo europietiška dvasia praturtina Europos Sąjungos tautų šeimą. Geresnių Europos ambasadorių kaip Lietuvių Bendruomenė ir Vasario 16-osios gimnazija Lietuva negali norėti, – baigė savo kalbą Meisteris.

Po gražių sveikinimų ir linkėjimų šventės svečius džiugino Vasario 16-osios gimnazijos mokinių tautinių šokių ratelio, choro ir orkestro (vadovai Audronė ir Gintaras Ručiai) koncertas. Kaip ir kasmet visi susirinkę buvo sužavėti tokios nedaug mokinių turinčios gimnazijos kultūrine veikla.

Pasibaigus oficialiai daliai, šventė linksmam tęsėsi toliau. Svečiai smagiai bendravo vaišindamiesi lietuviškais cepelinais ir vokišku alumi. Buvo puiki proga tradicinėje Jaunimo Sąjungos kavinėje skanaujant desertą ir kavą daugiau sužinoti apie šių

metų Jaunimo kongresą Kanadoje ir paremti rimtai jam besirengiančius Vokietijos atstovus. Svečius linksmino iš Lietuvos atvykęs legendinis „Vairas“.

Kasmetis pagrindinis VLB Nepriklausomybės minėjimas Vokietijos lietuviams yra išskirtinė proga sutikti senus pažįstamus ir draugus, pakalbėti apie bendrus džiaugsmus ir rūpesčius bei gairinti lietuvišką savimonę.

Bernadeta Goštautaitė

Pokyčiai Vokietijos lietuvių katalikų sielovadoje

Naujas lietuvių katalikų sielovados vadovas Vokietijoje

Vokietijos vyskupų konferencijos Migracijos komisijos pirmininkas vysk. dr. Josef Voß pranešė, kad jo komisija 2006 m. vasario 16 d. posėdyje atpalaidavo kun. Alfonsą Kelmelį nuo Vokietijos lietuvių sielovados vadovo pareigų, nes jis yra galutinai atšauktas į savo vyskupiją.

Kun. Alfonsas Kelmelis į Vokietiją atvyko 1995 m. rugsėjo 4 d., ėjo Vasario 16-osios gimnazijos kapeliono pareigas, talkino vietos Lampertheimo parapijos klebonui ir netrukus buvo paskirtas Vokietijos lietuvių katalikų sielovados vadovu.

Taip pat Migracijos komisija paskyrė kun. Vidą Vaitiekūną, gyvenantį Dorstene, Vokietijoje – iš pradžių dvejiems metams – papildomai prie jo lig šiol einamų pareigų sielovados vadovu lietuvių kilmės katalikams Vokietijoje.

Kun. V. Vaitiekūnas yra Šiaulių vyskupijos kunigas. Jis studijuoja Mūnsterio universitete, yra Dorstene vokiečių parapijos klebonas ir aptarnauja Mūnsterio ir kaimyninių vyskupijų lietuvius.

Aptarti sielovados reikalai

Š. m. vasario 20–21 d. Vasario 16-osios gimnazijoje Hüttenfelde (Vokietijoje) vyko Europos Lietuvių katalikų kunigų sielovados suvažiavimas. Pirmadienį, vasario 20 d. pranešimus skaitė Lietuvos vyskupų konferencijos delegatas užsienio lietuvių sielovadai prelatas Edmundas Putrimas ir Lietuvos vyskupų konferencijos generalinis sekretorius mons. Gintaras Grušas.

Prel. E. Putrimas apžvelgė lietuviškos sielovados pėdsakus visame pasaulyje, o mons. G. Grušas išsamiai papasakojo apie Europos vyskupų konferencijos tikslus ir uždavinius bei sąsajas su vietos vyskupų konferencijomis.

Antradienį, vasario 21 d., darbas vyko grupėse. Pranešimus skaitė Airijos lietuvių katalikų misijos kapelionas Dubline kun. Egidijus Arnašius, Londono lietuvių klebonas kun. Petras Tverijonas, Tilžės klebonas ir dekanas mons. Andrius Eidintas, St. Peterburgo (Rusija) Kunigų seminarijos rektorius kun. dr. Rimantas Gudelis, Vasario 16-osios gimnazijos religijos mokytojas Darius Subačius, tos pačios gimnazijos kapelionas ir dvasios tėvas kun. Jonas Dėdinas ir Vokietijos lietuvių sielovadai tarnaujantis kun. Vidas Vaitiekūnas.

Lietuviai kunigai su ateitininkais, mokiniais ir mokytojais gimnazijoje
(Nuotrauka M. Šmitienės)

Tai pirmas bandymas sukviesti Europoje besidarbuojančius lietuvių katalikus kunigus aptarti sielovados Europos rytuose ir vakaruose skirtumus bei panašumus, iššūkius ir perspektyvas.

Kun. Egidijus Arnašius

A+A Arminas Lipšys

1937 05 14 – 2006 01 23

Š. m. sausio 23 d. į amžiną poilsį iškeliavo visiems artimas Romuvos LB apylinkės narys Arminas Lipšys.

Jis buvo ilgametis Vokietijos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas, aktyvus VLB Tarybos ir Vasario 16 gimnazijos Kuratorijos narys, šalpos draugijos „Labdara“ ir Fondo Vasario 16-osios gimnazijai remti pirmininkas.

Tegul didelė širdies gėlą sušvelnina nuoširdi užuojauta ir palinkėjimas dvasios stiprybės.

Nuoširdžiai užjaučia žmoną Bronę, dukrą Laimą ir sūnų Martyną

Vokietijos Lietuvių
Bendruomenės valdyba

Aptarti Lietuvos Bendruomenės Vokietijoje reikalai

Vokietijos LB Tarybos 2006 m. suvažiavimas

Posėdį pradėjo VLB Tarybos prezidiumo pirmininkas Tomas Bartusevičius. Jis pasveikino atvykusius Tarybos narius, prisiminė per praėjusius metus mirusius bendruomenės narius, ypač ilgametį Tarybos narį ir VLB valdybos pirmininką Arminą Lipšį, kurie buvo pagerbti tylos minute. Prieš pradėdant darbą Tarybos nariai susitelkė meditacijai, kurią buvo paruošusi L. Lipšytė.

Ataskaitiniai pranešimai

Pirmasis pranešimą apie praėjusių metų valdybos veiklą padarė VLB valdybos pirmininkas A. Šiugždinis. Jis nurodė, kad bendruomenės narių skaičius pamažu didėja, aktyviau reiškiasi apie 3 000 asmenų, o apskritai Vokietijoje galėtų būti apie 50 000 tautiečių. Šiuo metu veikia 14 apylinkių: Berlyno, Hamburgo, Salzgittherio, Hageno, Köln-Bonnos, Essen-Mülheimo, Schwetzingeno, Romuvos, Stuttgarto, Rastatto, Memmingeno, Müncheno, Lübecko ir Frankfurto. Pirmininkas apžvelgė praėjusių metų renginius, kitą veiklą (ji dokumentuota praėjusių metų Informacijų puslapiuose) ir pristatė, kas šiais metais planuojama: be tradicinių renginių ir minėjimų, daugiau dėmesio bus skirta naujiems nariams įtraukti į bendruomenę, ryšiams su apylinkėmis stiprinti, Lietuvos kultūros centro kūrimui skatinti, ES šalių Lietuvos Bendruomenių tvirtesniai bendradarbiavimui, bus tiriamos galimybės apylinkėse steigti lituanistines mokyklėles ir rengti lituanistines vaikų vasaros stovyklas. Daugiau žinių apie Vokietijos LB veiklą galima rasti www.voklb.de interneto puslapyje.

Baigdamas savo pranešimą pirmininkas padėkojo visiems, kurie per praėjusius metus aktyviai prisidėjo prie Bendruomenės darbų.

Valdybos išdininkas V. Lemke pateikė 2005 m. pajamų ir išlaidų apyskaitą – 58 085,43 € ir 2006 metų pajamų ir išlaidų sąmatą – 52 000,00 €. Po kontrolės komisijos pranešimo, kurį padarė A. Šmitas, Taryba patvirtino 2006 m. sąmatą ir 2005 metų apyskaitą su nuoroda padaryti kai kuriuos buhalterinius patikslinimus. Valdyba buvo atpalaiduota nuo piniginių atsakomybės.

Garbės teismui, kaip pranešė jo pirmininkas R. Čuplinskas, pernai neteko svarstyti jokios bylos.

Po pranešimų Tarybos nariai galėjo pranešėjams pateikti klausimų ir pasiaiškinti iškilusius neaiškumus. Po to buvo perrinkti visi Bendruomenės vykdomieji organai (žr. psl. 16). Tarybos nariai plačiai kalbėjo dėl ateities veiklos. Kritiškai įvertinti centriniai Bendruomenės renginiai. Bandytas Bendruomenės darbuotojų suvažiavimus paversti rengti vis kitai apylinkėi davė gerų rezultatų ir turėtų būti tęsiamas. Daugiau galvosūkio kėlė centrinio Vasario 16-osios minėjimo vedimo būdas, kadangi jame kertasi sunkiai suderinami publikos interesai. Tarybos nariai pasisakė už tolesnį pastangas įtraukti naujai atvykstančius lietuvius į Bendruomenę ir didesnę dėmesį skirti liuanistiniam švietimui organizuojant mokyklėles ir vaikų vasaros stovyklas.

Kiti pranešimai

Pranešimą apie praėjusių metų jaunimo veiklą padarė VL Jaunimo sąjungos pirmininkas Aidas Šiugždinis (žr. psl. 7). Fondo Vasario 16-osios gimnazijai remti išdininkas Antanas Šiugždinis pranešė apie fondo piniginę būklę. Vietoj mirusio fondo nario Armino Lipšio Taryba išrinko Vytautą Lemkė.

Vasario 16-osios gimnazijos problemos

Jau praėjusių metų Tarybos posėdyje buvo išsamiai diskutuota iškilusi krizė Vasario 16-osios gimnazijoje ir su ja susijusi Tarybos atstovų veikla Gimnazijos kuratorijoje. Tada buvo nutarta Tarybos atstovų atšaukimo iš Kuratorijos klausimo svarstymą atidėti iki kito posėdžio. Todėl šis klausimas ir buvo įtrauktas į šių metų posėdžio darbotvarkę.

VLB Valdybos pasisakymas

VLB Valdyba iki šiol sąmoningai nesikišo į įvykių raidą tikėdama, jog Kuratorija ras savyje jėgų taikiai užbaigti kilusį konfliktą. Deja, Valdybos lūkesčiai neišsipildė. Todėl ji matė reikalą suformuluoti savo poziciją ir ją pateikti Tarybos nariams.

Valdyba mato konflikto raidoje išryškėjusius du jo aspektus: 1) gilų nuomonių skirtumą dėl Vasario 16-osios gimnazijos ateities vizijos ir 2) problemišką nedemokratišką būdą, kuriuo su gimnazijos identitetu susiję pokyčiai buvo ir yra bandomi realizuoti.

Prieš porą metų pavertus gimnaziją iš privačios lietuviškos mokyklos valstybės pripažinta dvikalbe mokykla, atsivėrė naujos galimybės besivienijančioje Europoje pralaužti tautinį uždaramą, suartinti skirtingų kultūrų ir tautų žmones, skatinti toleranciją ir sugyvenimą. Tačiau kartu atsiveria durys ir procesui, kurio metu gresia laipsniškas lietuviško gimnazijos profilio išnykimas. Atsirado abejonių, ar dabartinė Kuratorijos valdyba tinkamai reaguoja į susidariusią padėtį.

Aiškliai diskusijoms pateiktos gimnazijos ateities koncepcijos nėra. Vaizdą apie mokyklos padėtį ir ateities perspektyvas galima susidaryti tik iš kai kurių reiškinių, atsitiktinų bendrų gimnazijos direktoriaus užuominų. Direktoriaus pavaduotoja L. Manž 2005 m. spalio mėn. mokytojams pateiktoje mokyklos vizijoje

mato tik du pagrindinius bendruosius gimnazijos tikslus: brandos atestato įsigijimą ir europietišą auklėjimą. Tokia koncepcija yra nukertamos lietuviškos mokyklos šaknys.

Taip pat susidaro įspūdis, kad gimnazijos vadovybė išvis nėra suinteresuota lietuvių mokinių skaičiaus didinimu ir atitinkamu rūpinimusi jais. Kuratorijos valdyba nepateikia jokio konkretaus plano, kaip galima sustabdyti lietuvių mokinių nubyrėjimą. Priešingai, skelbiama apie Kuratorijos planus jau artimiausiu metu priimti vokiečius mokinius į bendrabutį. Kuratorijos narių A. Kelmelio, V. Damijonaičio, A. Lipšio ir A. Šiugždinio keliami klausimai ir pasiūlymai yra arba įslaptinami, arba kvalifikuojami kaip gimnazijos griovimas.

Visa tai veda Lietuvių Vasario 16-osios gimnaziją į egzistencinę krizę, nes vien vokiška mokykla Bendruomenei yra nereikalinga.

VLB Valdyba taip pat nurodė, kad negalinti pritarti Kuratorijos valdybos elgsenai kritiškai nusiteikusių Kuratorijos narių atžvilgiu. Kritiškos pastabos gimnazijos atžvilgiu negali būti beatodairiškai atmetamos, jas kvalifikuojant gimnazijos vadovybės asmeniniu įžaidimu, įgytų nuopelnų mažinimu ar net pačios gimnazijos griovimu. Kritinė dvasia yra bū-

tiną sąlyga siekiant pažangos ir kovojant su sustabarėjimu bet kokioje šiuolaikinėje institucijoje. Tad asmenys, pareiškę kritiką, savaime dar nėra gimnazijos griovėjai. Klaidingai suprastas lojalumas dažnai pasirodo žalingesnis.

Gimnazijos žvilgsnis

Gimnazijos direktorius A. Šmitas padarė Vasario 16-osios gimnazijos Kuratorijos pranešimą. (Jo pranešimo svarbesnė dalis spausdinama 11 psl. skyrelyje „Vasario 16-osios gimnazijoje“.)

Nuomonių pasikeitimas

Pranešime ir diskusijose, kuriose dalyvavo ir kiti du Kuratorijos valdybos nariai, mėginta sudaryti įspūdį, kad gimnazijoje ne tik kad viskas gerai, bet net geriau, negu kada nors anksčiau buvo. Tuo tarpu nebuvo vienareikšmiškai atsakyta į pagrindinį klausimą, kur vedama Vasario 16-oji gimnazija. Priešingai, atsirado naujų variantų. Direktorius savo pranešime teigė, kad nuo 1999 metų veikia dvi gimnazijos po vienu stogu – lietuviška ir vokiška. Tai rodytų visai naują mokyklos koncepciją, priešingą iki šiol propaguotai vienai dvikalbei, sugyvenimą tarp tautų skatinančiai mokyklai.

Pranešime taip pat tik tarp kitko užsiminta ir apie tai, kad planuojama sudaryti statybos komisiją ir statyti 8 klasių

pastatą su sale. Nepasakyta, ar pastatas statomas lietuviškai mokyklai, ar vokiškai. Taip pat nesirūpinama prieš pradendant planuoti statybas informuoti Bendruomenės Tarybą, kurios sutikimo reikės užtraukiant žemės sklypo hipoteką. Dalis Tarybos narių savo pasisakymuose daugiau nuogaštavo, kad gimnazijos problemų nešimas į viešumą atneš jai finansinių nuostolių, negu stengėsi jas išsiaiškinti ir išaiškinti. Tai senas nesusi-pratimas: problemų kėlimo ir kritikos vengti vienybės, taikos, ramybės ar finansinės naudos vardan.

Siūlymas Tarybos atstovams Gimnazijos kuratorijos valdyboje dr. V. Lėnertui ir P. Nevliuii išreikšti nepasitikėjimą ir juos atšaukti, pasidalijus balsams po lygiai, nebuvo priimtas.

Vietoj mirusio Armino Lipšio ir iš Kuratorijos atsisakiusio Vingauda Damijonaičio Taryba išrinko savo atstovais į Kuratoriją Tomą Bartusevičių ir Klausą Žulį. Tarybos ir Kuratorijos nariai pasižadėjo ateityje artimiau bendradarbiauti.

Tarybos prezidento pirmininkas T. Bartusevičius, padėkojęs visiems už darbą ir kantrybę, 21.00 val. uždarė Tarybos posėdį ir pakvietė sugiedoti Tautos himną. (K.R.)

Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos veikla

Vokietijos lietuvių jaunimo sąjungos veikla nuolat aprašoma VLB Informacijose, taip kad galima pasitenkinti trumpu praejusių metų įvykių suminėjimu.

Europos lietuvių krepšinio III turnyras

2005 m. gegužės 8–10 dienomis Hüttenfelde vyko Europos lietuvių krepšinio III turnyras. Šio renginio pagrindinis organizatorius buvo VLJS valdybos narys Martynas Lipšys. Jam padėjo kiti VLJS nariai ir valdyba.

Turnyre dalyvavo 13 komandų iš skirtingų Europos šalių. Po įtemptų varžybų nugalėtojais tapo Mannheimo-Heidelbergo komanda, antrą vietą užėmė Punsko komanda, o trečia vieta atiteko Anglijos komandai.

Turnyre susilaukta garbingų svečių: Seimo Pirmininko A. Paulausko su Seimo delegacija ir ambasadoriaus E. Ignatavičiaus.

Metinis jaunimo suvažiavimas

Jaunimo suvažiavimas įvyko paskutinį gegužės savaitgalį (27–29 d.). Būrys Vokietijos lietuvių jaunimo praleido fantastišką savaitgalį kasmetinėje savo susitikimų vietoje Annabergo namuose Bonnoje.

Pranešimus skaitė žurnalistai Laima Žilaitytė-Mayer ir Romas Šileris.

Sekmadienio rytą suvažiavimo dalyvius aplankė LR ambasadorius Berlyne Evaldas Ignatavičius, pasveikino susirinkusius ir pakvietė dalyvauti ambasados projektuose.

Išrinkta ir nauja entuziastinga VLJS valdžia: Aidas Šiugždinis (pirmininkas), Martynas Gaurilčikas (vicepirmininkas), Sofija Loiter (sekretorė), Aušra Malinauskaitė (atstovė ryšiams su vi-

suomene), Jūratė Patackaitė (atsakinga už lėšų telkimą), Giedrė Paulauskaitė (atstovė spaudai), Arūnas Damijonaitis (iždininkas).

Pabaltijiečių jaunimo suvažiavimas

2005 m. paskutinį spalio mėnesio savaitgalį, Vėlinių išvakarėse, Annabergo namuose, Bonnoje, vyko Baltijos šalių jaunimo suvažiavimas. Bendroji suvažiavimo tema buvo „Vakarų kultūros įtaka Baltijos šalims“, susijusi su „Halloween“ švente. Pagrindiniai renginio organizatoriai buvo Vokietijos lietuvių jaunimo sąjunga (VLJS) kartu su keliais Latvijos šalies atstovais.

Suvažiavime dalyvavo 35 atstovai iš įvairių pasaulio šalių, netgi iš Brazilijos, Kanados ir Prancūzijos. Didžiąją daugumą susirinkusiųjų sudarė lietuviai.

Kongreso atstovų rinkimai

Gruodžio mėnesį vyko atstovų į Pasaulio lietuvių jaunimo XII kongresą Kanadoje rinkimai. Kandidatai buvo išrinkti per metinį suvažiavimą. Nuo gruodžio 5 iki gruodžio 20 dienos visi Jaunimo sąjungos nariai turėjo teisę korespondenciniu būdu rinkti atstovus.

Atstovais buvo išrinkti šie kandidatai:

Martynas Gaurilčikas, Jūratė Patackaitė, Dalia Henke, Sofija Loiterytė, Aušra Malinauskaitė, Laura Šiugždintytė, Giedrė Paulauskaitė, Laima Lipšytė, Martynas Lipšys, Asta Baikauskaitė ir Martynas Čižauskas.

Kiti darbai

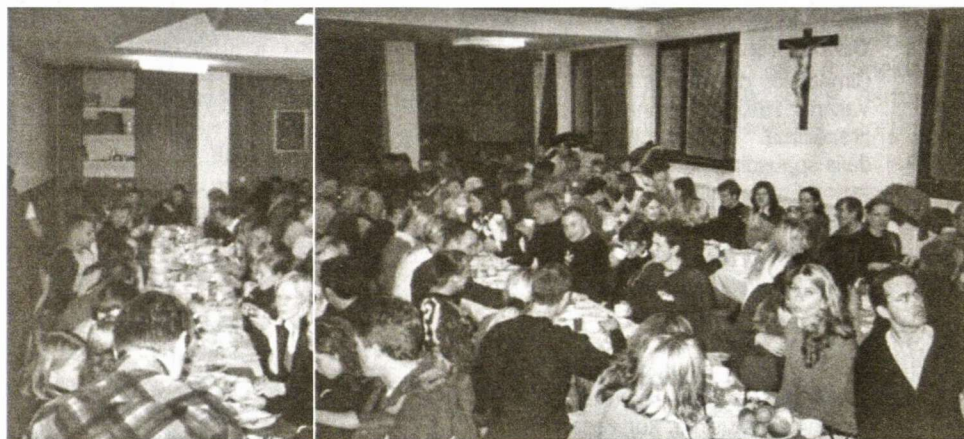
Vokietijos jaunimo sąjungos nariai bei valdyba aktyviai prisidėjo prie įvairių VLB ir Vasario 16-osios gimnazijos renginių.

Šių metų VL Jaunimo sąjungos suvažiavimas vyksta gegužės 19–21 d. Annabergo namuose, Bonnoje.

Aidas Šiugždinis, VLJS pirmininkas

Frankfurto apylinkė

Frankfurto LB kalėdinis susitikimas

Nauja valdyba

2006 m. vasario 5 d. buvo išrinkta nauja VLB Frankfurto apylinkės valdyba:

Pirmininkas Dovydas Šalkauskas,
nariai Gite Güler ir Kęstas Buzinskas, išdo kontrolierius Romas Šileris.

(FLB info.)

2005 m. gruodžio 5 d. Frankfurto ir apylinkės lietuviai susitiko savo įprastoje vietoje Maria Rosenkranz bažnyčioje. Šv. Mišias laikė ir pamokslą pasakė iš Hüttenfeldo atvykęs kun. Jonas Dėdinas. Atvykęs vyskupijos migrantų reikalų pareigūnas buvo nustebeš tokia dalyvių gausa ir pažadėjo, jog lietuviams bus stengiamasi surasti juos aptarnaujantį kunigą ir jiems ir toliau bus leidžiama naudotis bažnyčia ir parapijos patalpomis.

Po mišių parapijos salėje apylinkės moterys padengė lietuvišką Kūčių stalą, kuris visiems sužadino kalėdines nuotaikas.

Stuttgarto LB apylinkė

2005 metų veikla

Stuttgarto apylinkei formaliai priklauso 64 nariai, tačiau iš jų tik apie 50 dar dalyvauja lietuviškame gyvenime, kita vertus, renginius lanko ir apylinkei formaliai nepriklausantys lietuviai. Lietuvai įstojus į ES, lietuvių susitikimuose nesimato gubernantėmis dirbančių lietuvių.

2005 metais apylinkės valdyba surengė

5 susitikimus, kurie vyko Kolpingo namuose Stuttgart-Bad Cannstatt. Lietuviškų pamaldų prieš susitikimus pernai negalėjo vykti, nes lietuvis kunigas susirgo ir grįžo į Lietuvą, o kito kunigo gauti dar nepavyko. Iškiliausi susitikimai buvo Vasario 16-osios ir Kovo 11-osios minėjimas ir Kalėdų šventė, į kurią atvyko Kalėdų senelis ir buvo apdovanoti vaikai.

Veikla finansuojama iš nario mokesčio, aukų ir Rottenburgo-Stuttgarto vyskupi-

jos paramos. Apylinkės kasos padėtis pakenčiama, nors dar toli gražu ne visi nariai yra susimokėję savo nario mokesčių. Tad ir šiais metais apylinkės veikla galės būti vykdoma kaip įprasta. Pažymėtina, kad Stuttgarto apylinkės valdyba reguliariai leidžia informacinį biuletinį „Lietuvis Baden-Württemberge“, kuriame spausdinami skelbimai, aprašomi vietiniai įvykiai ir dedama šiaip įdomi kita medžiaga.

Müncheno LB apylinkė

Nauja valdyba

Šiuo metu Müncheno LB apylinkė turi 72 narius, nors į susitikimus ateina ir daug jai formaliai nepriklausančių lietuvių. 2005 m. spalio mėnesį vykusiame narių susirinkime išrinkta nauja apylinkės valdyba pasiskirstė pareigomis taip (iš k. į d.):

Alfredas Hermannas ir Daiva Zavistauskaitė – vicepirmininkai,
Ramunė Fischer – išdininkė, Robertas Schneideris – pirmininkas
ir Rolandas Purtulis – sekretorius.

Susitikimai

Reguliariai müncheniečiai susitinka kiekvieną trečią mėnesio sekmadienį 13.00 val. Kreuz bažnyčioje. Po mišių susirenkama pabendrauti ir pasivaikinti netoliese esančiose bažnyčia priklausančiose patalpose. Čia nuolat lankosi 20–40 tautiečių, o į didesnius susitikimus Kalėdų, Vasario 16-osios ir kt. progomis atvyksta gerokai daugiau.

Organizuojant susitikimus stengiamasi, kad kuo dažniau jie būtų teminiai. Štai š.m. sausio mėnesio susitikimo metu buvo rengiamas fašingas su karaoke. Pritariant visiems vakaro dalyviams, buvo dainuojamos populiaros

Akimirka iš Vasario 16-osios minėjimo

Kalėdų senelio apsilankymas

įvairių Lietuvos scenos atlikėjų dainos. Vakaras baigėsi linksmais bendrais šokiais. Vasario 16-ajai paminėti skirtame susitikime diskusijose buvo apžvelgtas Lietuvos kelias į nepriklausomybę ir paprastų žmonių indėlis bei vidiniai jų išgyvenimai, susiję su šiuo procesu. Tą pačią tematiką atspindėjo ir ta proga A. Hermanno suorganizuota meninių nuotraukų paroda bei atlikti keli muzikiniai kūriniai.

Kiekvieną mėnesio trečią šeštadienį bendruomenės patalpose vyksta ir vaikučių susitikimai, kuriuos veda Daiva Zavistauskaitė. Čia vaikučiai kartu šoka, dainuoja, piešia ar mamų padedami kuria savo rankų darbo kūrinėlius. 2005 m. gruodžio mėnesį pas vaikučius apsilankė jiems daug džiaugsmo suteikęs Kalėdų senelis. O šių metų vasario mėnesį vyko vaikučių karnavalas. Kovo mėnesį įvyksiančiame vaikų susitikime bus daug kalbama apie Lietuvą, vyks piešinių tėvynės tema konkursas.

Informaciją apie Mūncheno apylinkės renginius galima rasti internete:

www.miunchenas.de

(R.Schneideris)

Romuvos apylinkė

Nauja valdyba

2005 m. gruodžio 4 d. įvyko metinis Romuvos LB apylinkės visuotinis susirinkimas. Atvyko 26 nariai. Susirinkimui pirmininkavo A. Lipšys ir sekretoriavo J. Noreikaitė-Pickel.

Valdybos pirmininkė Gretė Kotkienė perskaitė valdybos pranešimą apie praėjusių metų nuveiktus darbus. Finansinę ataskaitą pateikė išdėtininkas Gerhardas Kotke. Revizijos komisijos pranešimą perskaitė St. Šulcienė. Po to buvo giedamos kalėdinės giesmės, vyko diskusijos ir siūlymai dėl ateities veiklos. Buvo siūloma ne tik surengti didesnius renginius, bet ir paprastus susitikimus.

Išrinkta nauja Romuvos apylinkės valdyba, kuri dar tą pačią dieną pasiskirstė pareigomis: pirmininkė – Marytė Dambriūnaitė-Šmitienė, vicepirmininkė – Izolda Zacharias, sekretorius – Samas Ligeika, išdėtininkė – Stasė Šulcienė ir narė – Sandra Balz.

Kiškių klubo Kalėdų eglutė

Naujoji valdyba posėdžiavo gruodžio 17 d. Ta proga visi jos nariai dalyvavo Romuvos apylinkės kiškių klubo surengtoje Kalėdų eglutėje. Sekretorius S. Ligeika pabuvo Kalėdų seneliu, o kitos 4 valdybos narės buvo jo nykštukai. Kiškių klubo nariai turėjo progos Kalėdų seneliui padeklamuoti eilėraščių ir padainuoti. Žinoma, visi buvo senelio apdovanoti. Kiškių klubą įkūrė ir jam vadovauja Bronė Lipšienė.

mualdas Gasiūnas. Dažnai jam pritaravo ir jo žmona Elena, taip pat akordeonistė. Vakarų svečius labai pralinksmino 4 moterų (gimnazijos virėjų) pasirodymas. Pasirodė ir supermenas Don Kichotas su Dulcinėja ir jos padėjėja (Darius Subačius, Irena Timpienė ir Kleopa Budvytytė). Prie baro dirbo jauni apylinkės nariai Daina Šmitaitė ir Linas Šablinskas. Įdomiausias vakaro kostiumas išrinko žiuri – Alma Siugždinienė, Gerhardas Kotke ir Marius Luinys. Pirmą vietą laimėjo susidvejusiai asmenybei (I. Zacharias), antrą vietą gavo virėja (S. Balz), o trečia vieta atiteko čigonei (R. Jankūnienei). Pagyrimo susilaukė ir paukščių baidyklė (kun. J. Dėdinas).

Apylinkės nariai gruodžio 7 d. galėjo pasidžiaugti Kupiškio teatro grupės spektakliu „Žaldokynė“, gruodžio 13 d. Jurbarko tremtinių chorą „Versmė“, o kovo 7 d. Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijos mokinių chorą. Tremtinių choras atvyko Europos parlamentarės Laimos Andrikiienės, o mokinių choras – Europos parlamentaro Eugenijaus Gentvilo kvietimu. Mokinių choro kelionę organizavo buvęs Vasario 16-osios gimnazijos mokinys Aidas Palubinskas. Apylinkės sekretorius įkūrė apylinkės tinklalapį. Kviečiame pasižiūrėti: www.Romuva.de. Apylinkė šiuo metu turi 141 narį. (Tekstas ir nuotraukos: M. Dambriūnaitės-Šmitienės)

S. Balz, M. Šmitienė, S. Šulcienė, I. Zacharias ir S. Ligeika

Gruodžio 31 d. valdyba surengė Naujųjų metų sutikimą Vasario 16-osios gimnazijos bendrabučio salėje. Atvyko veik 40 svečių. Buvo sakomi įvairiausi tostai, žaidžiami įdomūs žaidimai, o šokiai ir dainavimas tęsėsi iki ryto.

Užgavėnių puota

Vasario 25 d. valdyba surengė Užgavėnių puotą. Tą vakarą pilies salėje susirinko 50 asmenų nuo 3 iki 83 metų amžiaus. Sunešti valgiai – blynai, spurgos, žirnių šiupinys – visus pastiprino, o programą vedė patys dalyviai. I. Zacharias kalbėjo apie Užgavėnių papročius, kiti pasakojo anekdotus ir vaidino. Šokiams grojo nenuilstamas apylinkės akordeonistas Romualdas Gasiūnas.

Pietų Amerikos lietuvių jaunimo suvažiavimas Urugvajuje – įspūdžiai

Toli, už jūrų marių, kitame žemyne ir labai toli nuo Tėvynės Lietuvos, susirinko lietuvių kilmės jaunimas iš Brazilijos, Argentinos, Kolumbijos į Urugvajaus sostinę Montevidėją – į Pietų Amerikos lietuvių jaunimo IX sąskrydį. Renginyje dalyvavo svečių iš Kanados bei Vokietijos, kurie atstovavo Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos (PLJS) valdybai bei PLJ XII Kongreso ruošos komitetui. Visas suvažiavimo dienas jo dalyvius lydėjo Pietų Amerikos jaunimo rėmėjas prelatas E. Putrimas.

Suvažiavimo metu vyravo pakili nuotaika ir vasariška temperatūra. Atvykusiems iš Europos reikėjo persiorientuoti ne tik dėl gerokai pasikeitusio klimato. Pietų amerikiečiai, kaip žinia, nemėgsta mums įprastos skubos, punktualus svečias, ko gero, jiems galėtų pasirodyti ir ne itin mandagus (mažiausiai pusvalandį vėluoti čia įprasta), tad ir suvažiavimas turėjo prisitaikyti prie urugvajietiško gyvenimo ritmo. Popietinė „siesta“ buvo privaloma ir mums, todėl neretai diskutuoti tekdavo ir iki vidurnakčio.

Diskusijų temos nebuvo naujos. Kaip visada, daug kalbėta ir ginčytasi dėl to, kas labiausiai rūpi jau nebe pirmos kartos lietuviams, gyvenantiems toli nuo senelių žemės: kaip išsaugoti lietuviškumą, kaip neprarasti kalbos, kaip geriau organizuoti bendruomenės gyvenimą, bendradarbiavimą su kaimynais. Ne paslaptis, kad lietuvių bendruomenės Pietų Amerikoje išgyvena ne pačius geriausius laikus: lietuvių vaikai ir vaikaičiai beveik nebemoka kalbėti lietuviškai, o dabartinė migracijos banga šį regioną aplenkė.

Buvo diskutuojama ne tik apie tautiškumą, kalbą, bet ir apie Pasaulio lietuvių jaunimo XII Kongresą, kuris vyks š.m. birželio 23 – liepos 9 dienomis Kanadoje (daugiau informacijos www.kongresas.org). Net dešimt Pietų Amerikos atstovų galės dalyvauti Kongrese. Suvažiavimo dalyviai iš Brazilijos, Urugvajaus ir Argentinos nutarė ne tik aktyviai dalyvauti Pasaulio lietuvių jaunimo renginyje Kanadoje, bet ir siūlyti, kad PLJ XIII Kongresas vyktų Pietų Amerikoje (2009

arba 2010 metais). Tai tikrai padėtų suaktyvinti šių kraštų lietuvišką veiklą. Būdama Pietų Amerikoje susipažinau su vietiniais lietuviais, kurie mane džiugino savo darbais, idėjomis, geranoriškumu. Tačiau nustebti privertė čia gyvenantys vietiniai žmonės, kurie, neturėdami su lietuviais jokio giminstės ryšio, aktyviai dalyvauja lietuvių bendruomenės veikloje, moka susikalbėti lietuviškai ir laiko save Lietuvos krašto patriotais. Kažkada apsilankę Lietuvoje ir susižavėję jos gamta, atradę draugų ir bičiulių tarp lietuvių, jie tapo entuziastingi lietuviybės puoselėtojai.

Iš Pietų amerikiečių galime pasimokyti, kaip puikiai galima organizuoti lietuviškus renginius kukliomis sąlygomis. Stovykloje, Shangrilos miestelyje, netoli Montevidėjaus, nebuvo jokio komforto, konferencijų salių, kompiuterių, pluoštais dalijamo suvažiavimo medžiagos, tačiau darbas vyko sklandžiai ir produktyviai. Tris dienas jaunimas bendravo, diskutavo, ginčijosi, intensyviai rengėsi teatralizuotai jaunimo dainų ir šokio misterijai „Joninės“. Šią tradicinę lietuvišką šventę organizavo iš Lietuvos atvykę aktoriai D. Uzdila ir R. Boravskis.

Suvažiavimui gerokai įpusėjęs, Montevidėjuje, kuriame gyvena apie 10 000 lietuvių kilmės žmonių, buvo šventinamos atnaujintos Urugvajaus lietuvių draugijos patalpos; jų remontui lėšų skyrė Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas. Šiame klube daug lietuvių kilmės žmonių mokėsi arba tobulino lietuviško kalbėjimo įgūdžius, čia buvo tęsiamos senosios lietuviško šokio tradicijos. Ir šiandien Montevidėjaus jaunimas puikiai šoka daug tautinių šokių. Senieji bendruomenės nariai pasakojo, kad prieš karą šiose patalpose veikė tokia gera lietuviška mokykla (finansavo Lietuvos valstybė), jog jie iki šios dienos puikiai šneka lietuviškai, nors pačioje Lietuvoje jau nesilankė daugybę metų.

Mokyklos neliko, tačiau pasimokyti kalbos galima ir šiandien. Lietuvių namuose organizuojami lietuvių kalbos kursai, tad norintys apsilankyti Lietuvoje ar nutarę mokytis Vasario 16-osios gimnazijoje turi gerą galimybę pastiprinti kalbos žinias. Džiugu, kad Urugvajuje lietuviškumo židinys vis dar rusena, žmonės renkasi į lietuvių namus, švenčia šventes, puoselėja senąsias tradicijas, atsiveda čia savo vaikus. Labai norėtuši, kad tas židinys ne tik rusentų, bet ir dar smarkiau įsidedgtų bei suburtų dar daugiau Lietuvai neabejingų žmonių. Norėtuši, kad ir toliau vyktų panašūs suvažiavimai, susitikimai, šventės, kuriose jaunimas rastų lietuviškos veiklos prasmę ir džiaugsmą.

Ir aš ten buvau, alų, matę gėriau ...

Dalia Henke, Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos valdybos pirmininkė

Europos lietuvių krepšinio IV turnyras

Lenkijos Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia Europoje gyvenančius lietuvius dalyvauti Europos lietuvių krepšinio IV turnyre (IV ELKT), kuris vyks Punske (Lenkijoje) 2006 m. gegužės 26–28 d.

Dalyvio mokestis maks. – 15 eurų, komandos mokestis – 20 eurų, dalyvių amžius neribotas.

Visais rūpimais klausimais galima kreiptis į Jolantą ir registruotis (iki gegužės 15 d.) el. paštu jjole@wp.pl

Dvi gimnazijos po vienu stogu

Iš Gimnazijos kuratorijos pranešimo VLB Tarybai 2006 03 11

1. Įvadas

Vasario 16-osios gimnazija yra valstybės pripažinta privati mokykla, išlaikoma Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos. Gimnazija yra dvikalbė mokykla, tai reiškia, jog ji turi teisę dalį dalykų dėstyti lietuvių kalba, o jos pažymėjimai pripažįstami visoje Vokietijoje. Iš Hesseno krašto Švietimo ministerijos gimnazija gauna už kiekvieną mokinį tam tikrą sumą pinigų, nepaisant, ar jis vokiečių, ar lietuvis iš Lietuvos.

2. Bendrabutis ir mokiniai

Anksčiau beveik visi gimnazistai gyveno bendrabučiuose, o dabar tik ketvirtadalis mokinių ten gyvena. Vokiečiai mokiniai į bendrabutį nepriimami, o lietuvių mokinių dabar nėra pusė negyvena bendrabutyje. Daugelis tėvų nepajėgia sumokėti 515,00 eurų per mėnesį. Mažas bendrabučio mokinių skaičius apskunkina bendrabučio išlaikymą.

Šiais mokslo metais gimnaziją lanko 187 mokiniai iš šių kraštų:

Vokietijos – 161, Lietuvos – 18, Lenkijos – 1, Rusijos – 1, Brazilijos – 3, Urugvajaus – 1, Argentinos – 1, Kanados – 1. Lietuvių mokosi 84, o vokiečių – 103.

Panašus mokinių skaičius bus ir ateityje, nors norinčių čia mokytis yra daug, bet klasėse nėra daugiau vietų.

3. Abiturientai

Šiais metais turime 22 abiturientus. 5 tryliktojai išeina su mažąja abitūra. Nuo ateinančių mokslo metų bus įvesta centrinė abitūra visame Hessene.

4. Mokytojai ir personalas

Gimnazijai reikia 17 mokytojų, o bendrabučiuose – dabar tik 3 auklėtojų etatai. Tačiau auklėtojų skaičius nebuvo sumažintas, nes tikimasi, kad bendrabučio mokinių vėl padaugės. Todėl liko 21 etatas, kuriuos dalijasi 34 mokytojai ir auklėtojai.

Gimnazijos kapelionas tėvas Rytis Gurkšnys, SJ išvyko į Ameriką. Jo vieton atvažiavo katechetas Darius Subačius.

Be mokytojų ir auklėtojų, praeitais metais dirbo viena raštininkė/kasininkė, darbininkas/ūkvedys, 4 virėjos ir 2 ne visu etatu įdarbintos valytojos. Iš viso gimnazijoje dirba 41 žmogus.

5. Mokymo programa

Gimnazijoje dėstoma pagal Hesseno švietimo ministerijos nustatytą mokymo programą. Pereiname į 8 metų gimnazi-

ją. Visi mokiniai, kurie šiais mokslo metais įstojo į 5 klasę, ją lankys tik 8 metus.

Pasigirsta priekaištų, kad gimnazija vis labiau vokiečių. Tai netiesa. Iš tikrųjų yra taip, kad nuo 1999 m. čia veikia dvi gimnazijos po vienu stogu – lietuviška ir vokiška.

Lietuviškoje dalyje visi mokiniai mokosi lietuvių kalbą ir literatūrą. Taip pat jiems dėstoma kat. tikyba, muzika, Lietuvos istorija, kai kuriose klasėse ir geografija, biologija, istorija lietuviškai. Matematikos ir anglų k. mokytojai žemesnėse klasėse duoda paaiškinimus lietuvių ir vokiečių kalbomis. Lietuvių kalbos lygis šiuo metu gimnazijoje gerokai aukštesnis negu prieš 20 metų. O iš Lietuvos atvykusiesiems mokiniams papildomai dėstoma vokiečių kalba, kaip užsienio kalba.

Vyresnėse klasėse beveik visi dalykai, kaip ir per paskutinius 50 metų, dėstomi vokiečių kalba, nes abitūros egzaminai vyko ir vyksta vokiečių kalba. Tik lietuvių kalba egzaminuojama lietuviškai.

Vokiečiams neprivaloma mokytis lietuvių kalbos, bet kai kurie lanko pradinės lietuvių k. pamokas. Bet ir tie vokiečiai, kurie nesimoko lietuviškai, daug sužino apie Lietuvą, nes istorijos, geografijos, politikos ir ekonomikos pamokose svarstomos ir lietuviškos temos. Lietuviškos temos taip pat gvildinamos inscenizacijose, kurias kasmet vedame gimnazijoje kartu su Europos akademija Darmstade. Vasarą vokiečiams mokiniams bus suorganizuota išvyka į Lietuvą.

6. Užklasinė veikla

Labai svarbus auklėjimo darbas vyksta po pamokų. Mokiniai savo veikla padeda teigiamai formuoti Lietuvos įvaizdį sau ir vokiečiams.

Pirmiausia turime tautinių šokių grupes, kurioms vadovauja Audronė Ručienė, chorą ir net tris orkestrus, kuriems vadovauja Gintaras Ručys. Šis ansamblis žavi publiką ir dažnai kviečiamas koncertuoti.

Turime aktyvią Europos grupę. Jai vadovauja dr. G. Hoffmann. Kartu su Europos akademija suorganizavome keletą renginių. Dr. G. Hoffmann taip pat vadovauja globėjų grupei, kuri rūpinasi jaunesnių klasių mokiniais, ir Pilietinės drašos iniciatyvinei grupei. Mūsų gimnazija išpildė visus reikalavimus ir gali vadintis Pilietinės drašos mokykla.

Veikia ateitininkai. Jų praeitais metais buvo 20, šiais metais 10. Jie renkasi beveik kas savaitę diskusijoms ir šiaip užsiėmimams. Praeitais metais turėjo savo metinę konferenciją per Sekmines Briuselyje ir Talentų vakarą. Apie visų šių grupių veiklą galite pasiskaityti gimnazijos Metraštyje, kurį ir šiais metais išleidome dviem kalbomis – čia aprašyti visi mūsų renginiai, kuriuos vedėme arba kuriuose dalyvavome: atvirų durų diena, Vasario 16-oji, Kovo 11-oji, Gegužės 8-oji (karo aukų pagerbimas), abiturientų išleistuvės, Joninės, Šimtaadienis, Kalėdų eglutė ir kt.

Tačiau ne tik muzika ir politika, bet ir sportas mūsų gimnazijoje nepamirštas. Bendraujame su prancūzų gimnazija Bišvileryje. Kaip Europos Sąjungos projektas planuojamas bendradarbiavimas su Punsko, Rygos ir gal Palangos gimnazijomis.

7. Mokyklos bendruomenė

Pagal Hesseno įstatymus ir Švietimo ministerijos potvarkius, kurių privalome laikytis ir kurių laikomės, mokytojai, mokiniai ir tėvai sudaro mokyklos bendruomenę, kurios bendras organas yra Mokyklos konferencija. Jai priklauso: mokytojų rinkti 6 atstovai, 3 mokinių komiteto ir 3 tėvų komiteto atstovai bei gimnazijos direktorius. Taigi visos socialinės grupės turi galimybę demokratiškai įsitraukti į mokyklos valdymą. Ši konferencija susirenka paprastai du kartus per metus.

Pagal įstatymą sureguliuotos direktoriaus, mokytojų, mokinių ir tėvų teisės bei pareigos. Aukščiausiasis mokyklos vidaus organas yra mokytojų konferencija. Jos nutarimai galioja ir direktoriui.

Turime labai aktyvų tėvų komitetą ir aktyvius tėvus. Ypač vokiečiai, kurie vaikus čia leidžia mokytis yra aktyvūs. Kadangi jie arčiau gyvena, tai jie ir dažniau įsitraukia į mokyklos gyvenimą, padeda per lietuviškus renginius. Kasmet renkamas mokinių komitetas, kuris taip pat aktyviai reiškiasi mokyklos gyvenime.

8. Finansinė padėtis

Gimnazijos išlaikymas 2005 m. kainavo 1 044 000 €. Mokytojų ir tarnautojų algoms išleista 956 tūkstančiai €, visoms kitoms išlaidoms – 88 tūkstančiai €. Bendrabučio išlaikymas 2005 m. kainavo 438 000 €. Algoms išleista 236 000 €,

visa kita kainavo 202 000 €. Gimnazijai ir bendrabučiai išleista 1 482 000 €.

Pajamos buvo šios: Hesseno švietimo ministerija – 714 000 €, Hesseno socialinių reikalų ministerija – 70 000 €, apskrities parama – 20 000 €, Mainzo vyskupija – 88 000 €, Lietuvos Respublikos parama – 233 000 €, tėvų įnašai ir stipendijos – 329 000 €, Lietuvos fondas – 20 000 €, aukos – 31 000 €, tarnautojų ir svečių mokesčiai už įvairius patarnavimus – 39 000 €. Iš viso 1 544 000 €. Atėmus pereitų metų 67 000 € skolą, liko 1 477 000 €, skolų liko dar 5 000 €. Žinoma, tarnautojų algos buvo mažesnės, negu pagal tarifus būtų reikėję mokėti.

9. Ateities perspektyvos ir rūpesčiai

Praeitais mokslo metais išleidome daug abiturientų. Šiaip išėjusiųjų skaičius buvo toks pat kaip ankstesniais metais. Naujai įstojo tik 12 lietuvių mokinių. Todėl bendras lietuvių mokinių skaičius sumažėjo. Šiais metais užklausimų yra jau daug daugiau negu praeitais metais.

Per praeitus kelerius metus turėjome vyresnėse klasėse daug mokinių iš Lietuvos, norėjusių čia įgyti abiturą, kad galėtų Vokietijoje studijuoti. Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, padėtis pasi-

keitė, todėl vyresnėse klasėse tiek daug mokinių, kaip lig šiol, nebeturėsime. Šiais metais padaugėjo jau ilgiau Vokietijoje gyvenančių šeimų užklausimų. Be to, numatome specialią vienerių metų programą iš Lietuvos atvykusiems mokiniams. Todėl mokinių vidurinėse klasėse turėtų pagausėti.

Problema yra bendrabučio finansavimas. Kadangi vaikus reikia dieną ir naktį prižiūrėti, maitinti, šildyti kambarius ir t.t. – tai išlaidų daug, o pajamų mažai. Kadangi dauguma, ypač Vokietijos lietuvių, tėvų nepajėgia tiek sumokėti, kiek reikėtų, imame mažiau, negu vaikas mums kainuoja – 515,00 €. Todėl iš 85 lietuvių mokinių šių metų pradžioje tik 40 gyvena bendrabutyje: 10 suaugusių mokinių pasisamdė kambarius kitur, o 35 mokiniai gyvena pas tėvus namuose.

Gimnazijos finansinė padėtis žymiai paskunkėjo, nes Mainzo vyskupija, kuri dėl sumažėjusių pajamų nubraukė neprivalomas pašalpas kitoms institucijoms, taigi ir mūsų gimnazijai. Gaudavome apie 90 000 €. Tiek daug neįmanoma sutaupyti. Be to aukos jau kelinti metai labai menkos. Todėl kuratorija turės būtinai sudaryti Finansų telkimo komisiją, kuri ieškotų gimnazijai papildomų lėšų. Prašome ir Tarybos narius apie tai rimtai pagalvoti ir mums padėti.

Taip pat reikia sudaryti Statybos komisiją, kuri rūpintųsi pastatyti 8 klasių pastatą ir salę. Mums šios patalpos reikalingos, nes dabar jau nebesutelpame, o mūsų barakas jau silpnas.

Gimnazija ir kitu atžvilgiu Lietuvai nau-dinga ir tiesiog reikalinga. Didelių rūpesčių kelia Lietuvos Respublikos vadovams vadinamasis „protų ir talentų nutekėjimas“ į užsienį bei didelės dalies šiaip tautiečių emigravimas į kitus Europos Sąjungos kraštus dėl geresnio gyvenimo. Daug kas jų pasiima su savimi ir mažus vaikus. Kai jie užaugs užsienyje, didelė jų dalis bus žuvę Lietuvos visuomenėi. Tačiau lankydami Vasario 16-osios gimnaziją jie galės išlikti sąmoningais lietuviais, išsaugoti savo lietuvišką tapatybę ir nenutolti nuo savo lietuviškų šaknų. Kai pasitaisys Lietuvoje ekonominė padėtis, jie galės be jokių sunkumų grįžti į Lietuvą ir ten reintegruoti. Kitu atveju jie, nemokėdami net su savo giminėmis kaip reikiant susišnekėti, rinksis likti Vokietijoje. Mes Vokietijoje turime tas galimybes, kurias kituose Europos Sąjungos kraštuose pirma reikės sukurti. Mes tam tikslui turime jau ilgiau kaip pusę šimtmečio Vasario 16-osios gimnaziją. Žiūrėkime, kad jos neprarastume. Padėkime gimnazijai ir šelpkime ją visomis jėgomis.

Gimnazijos kronika

Sausio 13-oji

Nors praėjo jau penkiolika metų, tačiau dar daugelis prisimena tą ir tragišką, ir visiems Lietuvos žmonėms lemtingą naktį Vilniuje. Šiurpūs sausio 13-osios įvykiai ne tik lėmė mūsų valstybės nepriklausomybę, bet ir pareikalavo nemažai gyvybių, suluošino šimtus žmonių,

nepabūgusių tą naktį pasipriešinti iki dantų ginkluotiems okupantams. Iš atokiausių Lietuvos kampelių atvykę tūkstančiai žmonių pademonstravo savo valią siekti nepriklausomybės ir rizikuodami savo gyvybe, apgynė Lietuvos parlamentą, Televizijos bokštą, Radijo komitetą ir kitus svarbius šaliai objektus. Pagerbiant sausio 13-osios aukas gimnazijoje buvo surengta dokumentinės medžiagos, pasakojančios apie sausio 13-osios nakties įvykius, parodėlė. Apie tai, kad nepriklausomybė nėra dovanojama, o ją reikia iškovoti, tą dieną buvo kalbama ir per pamokas.

Atvirų durų diena

Vasario 11 d. gimnazija vėl atvėrė duris visiems besidomintiems mūsų mokykla. Tą dieną sulaukėme ištis rekordinio skaičiaus tėvų su savo atžalomis. Bendrabučio salė sunkiai talpino būsimus mokinius bei jų tėvus. Čia juos pasitiko mokytojo G. Ručio vadovaujamas mokinių orkestras. Gimnazijos prisistatymas prasižėjo Brigittes Heidt ir Marytės Dambriūnaitės-Šmitienės parengtais jaunesniųjų klasių mokinių scenos vaideliais prancūzų ir anglų kalbomis. Po to gimnazijos direktorius trumpai supažindino su mokyklos tikslais ir uždaviniais, jos veikla ir įstojimo į ją sąlygomis. Atvykusiems buvo pristatyti ir renginyje dalyvavę mokytojai. Tėvų komiteto pirmininkas H. J. Kock pristatė mokyklą kaip puikų dviejų tautų kultūrų pavyzdį, kai po vienų stogu gali mokytis ir sugyventi čia besimokantys vokiečių ir lietuvių vaikai.

Po to svečiai apžiūrėjo gimnazijos patalpas, stebėjo chemijos kabinete atliekamus eksperimentus, kuriuos demonstravo mokytoja L. Manß, žiūrėjo R. Buechsensteino ir H. Herbelio sukurtus filmus apie gimnazijos gyvenimą, kasmet organizuojamus slidinėjimo kursus Italijos kalnuose. Buvo apžiūrėta ir mokytojos

Gimnazijos atvirų durų dienos kavinėje
(Nuotrauka M. Šmitienės)

Kaufmann organizuojamų rankdarbių užsiėmimai, matematikos eksperimentai, kuriuos su mokiniais atliko mokytoja R. Vomberg. Apie vykdomą įvairiapusišką Globėjų būrelio, Europos, Pilietinės drąsos iniciatyvinės grupių veiklą informavo jų vadovė mokytoja G. Hofmann. Svečiai taip pat pabuvojo kompiuterių kabinete, gimnazijos bibliotekoje, interneto svetainėje, aplankė koplyčią, susipažino su mokinių gyvenimo sąlygomis bendrabu-

tyje. Neišdildomas įspūdis liko išdrįsusiems užlipti į pilies bokštą, nuo kurio atsivėrė puiki Hüttenfeldo apylinkių panorama. Visus išalkusius prancūzų kalbos mokytoja B. Heidt su mokiniais pavaišino prancūziškais blynais. Detaliau įstojimo į šią mokyklą sąlygas atvirų durų dienos lankytojai galėjo aptarti individualiai susitikę su gimnazijos direktcijos atstovais prie kavos puodelio bendrabučio salėje.

Karnavalas

Vasario 27-osios rytas gimnazijoje jau žadėjo neįprastą nuotaiką. Karnavalas, jau kurį laiką keliaujantis per Vokietijos miestus, pasiekė ir mūsų gimnaziją. Karnavalinė nuotaika jau-tėsi jau ir pamokose, į kurias mokiniai rinkosi su savo sukurto-omis kaukėmis, nekantriai laukdami vakaro. Karnavalinę va-karo programą kaip visuomet jau prieš kelias dienas pradėjo rengti vienuoliktokai su savo klasės auklėtojomis mokytojomis E. Meikiene ir M. Bischoff. Tad į dienos pavakarę, persirengę įvairiausiomis kaukėmis, į bendrabučio nuotaikingai papuoštą salę rinkosi mokiniai ir mokytojai. Organizatoriai gerai vakaro nuotakai sukurti pasitelkė įvairių televizijos programų popula-riusių laidų demonstravimą. Vakara vedė J. Šabalas, kuriam kartas nuo karto talkino pagrindiniai vakaro herojai Lašininis su savo pačia (Andrius Siurtikovas ir Viktorija Švelnikaitė). Karnavalo kulminacija tapo pagal liaudies tradicijas Lašininio ir Kanapinio kova, kuri baigėsi Morės sudeginimu. Nors oras lauke buvo gana žvarbus, tačiau visus sušildė nuotaikingi liaudiški šokiai apie degančią Morę. Nepamiršo vienuoliktokai

iškepti ir Užgavėnių blynų. Nors prie jų susidarė gana ilga eilė, tačiau jų pakako visiems iki soties. Gerai pasisotinus beliko tik linksmai pašokti tą vakarą surengtoje diskotekoje.

Svečiuose Klaipėdos Vytauto Didžiojo gimnazijos moksleivių choras

Kovo 7 d. įvykęs gimnazistų choro iš Klaipėdos koncertas Rennhofo pilaitės salėje tapo neeiliniu įvykiu Hüttenfeldo kul-tūriniam gyvenime. Keturiasdešimt jaunų dainininkių ir daini-ninkių iš Lietuvos pajūrio vos tilpo ant nedidelės, tačiau garsė-jančios savo gera akustika scenos. Tik perskaičius koncerto programą pribloškė neįtikėtinais platus ir įvairus choro repertu-aras. Koncerte be šiuolaikinių lietuvių kompozitorių dainų, bu-vo atliekamos harmonizuotos lietuvių liaudies dainos, repertu-ara praturtino ne viena atlikta populiariu užsienio kompozitorių daina jų gimtąja kalba. Nemažiau klausytojams įsimintinas liko ir šio repertuaro atlikimo meninis lygis. Daugelis atliekamų dainų sulaukė žiūrovų ovacijų už jų atlikimo dinamiškumą, muzikalumą bei profesionalumą. Be chorinių dainų, visus pa-kerėjo šešiolikmetės Lauros Zigmantaitės solo atliktas Chiara kūrinys „La Spagnola“, kuris šiais metais jai atnešė pripažini-mą prestižiškiausiame Lietuvoje organizuojamame konkurse „Dainų dainelė“. Maloniai nustebino ir daug žadančios lietuvių estrados scenai unikalus tembro solistės Karolinos Mandei-kaitės pasirodymas bei Anglijoje vykusio konkurso dalyvio choro solisto Roko Spalinsko atliekami kūriniai. Ypač įsiminti-nas liko mokytojos Aušros Malinauskienės bei jos mokinės Lauros Zigmantaitės duetas, atlikęs A. L. Weberio „Pie Jesu“ bei kitus žinomus kūrinius.

Už šią puikią dovaną Lietuvos nepriklausomybės dienos išva-karėse hiutenfeldiečiai yra dėkingi ne tik chorui ir jo vadovei, bet ir europarlamentarui E. Gentvilui bei buvusiam gimnazijos mokiniui A. Palubinskui, kuris inicijavo šią choro viešnagę ir Vasario 16-osios gimnazijoje pakeliui į Briuselį.

(E. Jankūnas)

Mokinių ansamblis Vasario 16-osios minėjime Hüttenfelde
(Nuotrauka M. Šmitienės)

Dar Romuvoje (žr. psl. 9)

Po spektaklio gimnazijos salėje
kupiškėnai dar linksmai dainavo

Romuvos LB apylinkės Užgavėnių puota (nuotrauka M. Šmitienės)

Arminas Lipšys

2006 m. sausio 23 d. širdies smūgio ištiktas staigiai ir netikėtai mirė Vokietijos Lietuvos Bendruomenės veikėjas ir buvęs jos pirmininkas Arminas Lipšys. Velionis gimė 1937 m. gegužės 14 d. Kretingos apskrityje Lomalių kaime ūkininko šeimoje. Gimęs Antrojo Pasaulinio karo išvakarėse, vaikas būdamas išgyveno visus jo padarinius. 1941 m. kaip repatriantas su tėvais perkeldinamas į Reichą. Toliau sekė bėgimas nuo fronto, vargas pabėgėlio gyvenimas ir mokymasis karo nuniokotoje Šiaurės Vokietijoje.

Baigęs mokyklą mokėsi profesijos, pradėjo dirbti Bonn-Beule. Vėliau perėjo dirbti į darbo kuopas prie amerikiečių armijos. Išėjęs iš ten dirbo Hoffmanno metalo apdirbimo firmoje kaip techninis tarnautojas, skyriaus viršininkas, Darmstade, kur ir apsigyveno. Vėliau persikėlė į Hüttenfeldą. 1976 metais vedė lietuvaitę Bronę, išaugino sūnų Martyną ir dukrą Laimutę. 1997 metais išėjo į pensiją.

Profesinis darbas yra svarbi žmogaus gyvenimo dalis, tuo kažkas sukuriama, tuo uždirbamas sau ir šeimai pragyvenimas, tuo įsigyjami ir tam tikri nuopelnai. Jų ir Arminas, be abejo, turėjo. Tačiau mums šiandien šioje vietoje yra svarbu pažymėti darbą, kurį jis atliko be jokio užmokesčio, savanoriškai, savo laisvu nuo profesinio darbo metu tarp lietuvių ir lietuviams, gyvenantiems čia, Vokietijoje.

Arminas Lipšys jau anksti aktyviai įsijungė į lietuvių gyvenimą ir jų organizacijose ėjo įvairias atsakingas pareigas. Jeigu bandysime suminėti jas, tai gausime gana ilgą ir įspūdingą sąrašą. Arminas buvo:

- ilgametis pradžioje Darmstadto, vėliau Romuvos LB apylinkių pirmininkas ir valdybos narys,
- nuo 1981 m. iki 2005 m. Vokietijos LB Tarybos narys,
- nuo 1977 iki 1986 Vokietijos LB valdybos narys; nuo 1990 m. iki 1998 m. Vokietijos LB pirmininkas,
- nuo Fondo Vasario 16-osios gimnazijai remti įsteigimo (1982 m.) buvo jo nariu: iki 1992 m. revizijos komisijos narys, o nuo 1992 m. iki savo mirties Fondo valdybos pirmininkas,
- ilgametis VLB Tarybos atstovas Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijoje,
- ilgametis šalpos draugijos „Labdara“ pirmininkas,
- Vokietijos lietuvių socialdemokratų draugijos aktyvus narys.
- nuo 1969 m. jaunuolių kelionių į Lietuvą organizatorius.

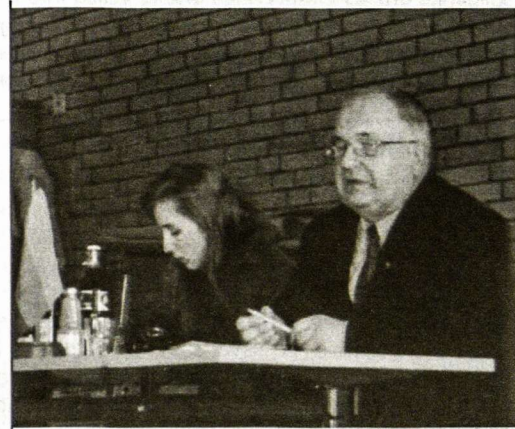
Perimdamas bet kokias atsakingas pareigas Arminas nesitenkino vien eiti išmintais takais ir tęsti įprastą veiklą. Visuomet jis atsinešdavo savų naujų idėjų ir planų ir stengėsi jais uždegti savo bendradarbius. Būdamas apylinkių pirmininku daug dėmesio skyrė narių tarpusavio bendravimui stiprinti. Tam rengė bendras išskylas, įvairius subuvimus su rimta ir grynai pramogine programa. Tapęs VLB pirmininku, ėmėsi įvairių reformų, kad būtų sustiprintas centro ryšys su apylinkėmis ir nariais, kad visa veikla būtų efektyvesnė. Be įprastų daugiau rutinos darbų, Armino Lipšio vardas susijęs ir su visais didesniais išskirtiniais centriniais renginiais, kurie Vokietijoje buvo rengiami: ar tai būtų Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas, Europos lietuvių dienos, Sodų šventės, ar pagrindiniai Vasario 16-osios minėjimai.

Lietuvai ėmus laisvintis iš vergovės, prasidėjo naujas Vokietijos LB veiklos etapas. Visą laiką, negailėdamas nei laiko nei pastangų, A. Lipšys organizavo Vokietijos LB renginius ir akcijas, informuojančias pasaulio, o ypač Vokietijos vyriausybę bei visuomenę apie Lietuvos okupaciją, žmogaus teisių pažeidimus bei laisvės siekius. Jis aktyviai dalyvavo darant spaudimą Vokietijos vyriausybei dėl Lietuvos nepriklausomybės pripažinimo, protesto akcijose dėl Lietuvoje daromų nusikaltimų ir t.t. Dėjo pastangas, kad būtų įkurtas ir išlaikomas atsikuriančios Lietuvos informacinis centras Hüttenfelde.

Martynas Sprogys

2005 m. gruodžio 19. d. mirė aktyvus Schwetzingeno lietuvių apylinkės narys Martynas Sprogys.

Velionis gimė 1936 m. balandžio 23 d. Dobilų kaime, Klaipėdos krašte. 1944 m., frontui artėjant prie Lietuvos sienų, su visa šeima pasitraukė į Vokietiją. Laikinais apsistojo Metgethene prie Karaliaučiaus, vėliau apsigyveno Šiaurės Vokietijoje. Mokėsi

Arminas Lipšys 2005 m. VLB darbuotojų suvažiavimo pirmininkas

Arminui rūpėjo ir Vasario 16-osios gimnazija, kuriai jis įvairiai talkino. Būdamas Fondo Vasario 16-osios gimnazijai remti nariu, vėliau pirmininku ir ilgamečiu Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos nariu, rūpinosi jos ateitimi ir ypač sielojosi dėl lietuviško auklėjimo joje užtikrinimo. Paveiki buvo jo pagalba ir tvarkant bei prižiūrint sodybą ir gimnazijos pastatus.

Nesvetima Arminui buvo ir socialinė veikla. Tai liudija jo ilgametis vadovavimas Labdaros šalpos draugijai, ypač šelpiančiai mokslo siekiantį jaunimą Punske ir kitur. Rūpinosi ir kitais į vargą patekusiais tautiečiais Lenkijoje ir Lietuvoje – organizuodamas pagalbos siuntas tarp lietuvių ir ieškodamas rėmėjų tarp vokiečių. Arminas buvo draugiškas, giedros nuotaikos, vaišingas, turėjo žemaitiško humoro.

Dešimtmečius laikas visiems atskaito lygiais tarpais, tačiau ne visi sugeba, ne visi nori ir gal ne visiems pasiseka tuos tarpus užpildyti prasmingais ir kūrybingais gyvenimo ženklais. Arminui pavyko ilgas gyvenimo tarpus užpildyti labai prasmingai ir naudingai. Arminas Lipšys didžiai nusipelnė Vokietijos Lietuvos Bendruomenėi.

Atsisveikinimas su velioniu įvyko sausio 27 d. Hüttenfeldo kapinių koplyčioje ir katalikų bažnyčioje dalyvaujant per 200 artimųjų, kaimynų, pažįstamų ir tautiečių. Atsisveikinimo kalbas pasakė VLB pirmininkas Antanas Šiugždinis, Vasario 16-osios gimnazijos direktorius Andrius Šmitas, Vasario 16-osios gimnazijos kuratorijos pirmininkas dr. Vilius Lėnertas, Romuvos apylinkės pirmininkė Marija Šmitienė, kat. kunigas J. Dėdinas ir ev. kunigas R. Fuhras. Arminas Lipšys bus laidojamas Palangoje. (Info)

Vasario 16-osios gimnazijoje Hüttenfelde. Jau 1968 m. tarnavo Labor Service dalinyje (darbo kuopoj prie JAV armijos) Schwetzingene, dirbo administracijoje, turėjo gabumų. Išėjo į pensiją turėdamas LS karininko laipsnį.

Martyno sodyboje netoli nuo kareivinių vyko Vyrų ratelio su šeimų nariais susitikimai. Jis reguliariai dalyvavo pirmojo mėnesio sekmadienio susitikimuose Ketsche, antrojo mėnesio sekmadienio pamaldose ir kituose apylinkės renginiuose. Džiaugėsi Lietuvos laisve, palaikė artimus ryšius su giminėmis Lietuvoje.

Palaidotas 2006 m. sausio 5 d. Eppelheimo kapinėse. Laidotuvių apeigas atliko ev. kunigas. Dalyvavo artimieji ir gausus būrys vyrų iš jo buvusios darbovietės Schwetzingene. Liko dvi liūdinčios dukterys: Martina Weber, Silke Rostock ir sesuo Franziska.

Isėkis, Martynai, ramybėje Dievo globoje. Tavo buvusieji bendradarbiai

Kazys Bendoraitis ir Vilius Kurcas

Albinas Baranauskas

2006 m. vasario 1 d. mirė Albinas Baranauskas. Velionis gimė 1927 m. birželio 8 d. Birštone. Šešiolikos metų pateko į darbo lagerį Tullene, Austrijoje. Ten dirbo 15 mėnesių, iš ten atvyko į Augsburgą ir įstojo į 2040 Labour Service dalinį (darbo kuopa prie JAV armijos), vėliau perėjo dirbti į Mannheimą, o dar vėliau į Mūnsterį. Ten susipažino su būsima žmona Marija, su ja sulaukė keturių vaikų ir septynių anūkų. Palaidotas Mūnsterio miesto kapinėse.

B. Lipšienė

Arkivysk. Paulius Marcinkus

Lietuvio indų plovėjo sūnus atentato Maniloje metu išgelbėjęs popiežiaus Pauliaus VI gyvybę, buvęs dviejų popiežių kelionių organizatorius, 17 metų vadovęs Vatikano bankui „IOR“, nuo 1989 m. vėl dirbęs sielovadoje Amerikoje, būdamas 84 metų amžiaus mirė Arizonoje, JAV.

(Info)

Dr. Edmundas Lenkauskas

2005 m. gruodžio 13 d. Cincinnatije, Ohio savo žemiškąją 82 metų kelionę pabaigė dr. Edmundas Lenkauskas.

Velionis gimė 1923 m. rugpjūčio 19 d. Plungėje, Žemaitijoje. Amerikoje aktyviai veikė Lietuvių Bendruomenėje.

Irena Lukoševičienė

2006 m. sausio 28 d., Toronte, Kanadoje, mirė veikli bendruomenininkė ir visuomenininkė Irena Lukoševičienė (Kemežytė).

Velionė yra gimusi Lietuvoje 1924 metais. Palaidota Šv. Jono kapinėse (Anapilyje) Mississaugoje, Ontario.

Lietuvoje

Demografinė padėtis Lietuvoje vis blogėja

Demografinė padėtis Lietuvoje kasmet blogėja, teigiama Statistikos departamento metinėje apžvalgoje. Anot jo, šių metų pradžioje Lietuvoje gyveno šiek tiek daugiau nei 3,4 mln. žmonių – per metus šalyje sumažėjo daugiau kaip 22 tūkstančiais gyventojų.

Taip pat pernai pastebimai padidėjo mirtingumas. 2005 metais mirė 2,186 tūkst. žmonių daugiau nei 2004-aisiais. Vis dėlto šiek tiek padidėjo ir gimstamumas – pernai gimė 149 vaikų daugiau nei užpernai.

2005 metais pagausėjo emigrantų iš Lietuvos. Oficialiais duomenimis, pernai iš šalies išvyko 15,8 tūkst. žmonių – tai yra

600 daugiau nei užpernai. Daugiausia Lietuvos gyventojai išvyko į Didžiąją Britaniją, Airiją, JAV ir Vokietiją.

Tačiau atsirado ir nauja tendencija – Lietuvos piliečiai grįžta į Lietuvą. Tarp 6,7 tūkst. imigrantų pernai daugiau kaip 4 tūkst. buvo Lietuvos piliečiai.

Emigraciją skatina didesnis darbo užmokestis užsienyje. Vidutinis darbo užmokestis Lietuvoje šiuo metu yra beveik 10 kartų mažesnis nei Didžiojoje Britanijoje. Tą patį galima pasakyti ir apie minimalų darbo užmokestį: Didžiojoje Britanijoje jis yra 1,197 tūks. eurų – tai yra 3 kartus daugiau nei vidutinis darbo užmokestis Lietuvoje. (BNS 2006.01.27)

Emigracijos mažinimas – nacionalinis tikslas

2006 m. kovo 17 d. Seime vykusios konferencijos „Emigracija iš Lietuvos: padėtis, problemos, galimi sprendimo būdai“ dalyviai pripažino, kad emigracijos problema yra grėsminga Lietuvai. Naujausiais duomenimis, Lietuvą pernai paliko daugiau nei 15 tūkst. gyventojų, o per visus nepriklausomybės metus iškeliavo per trečdali milijono. Tačiau įvairiais skaičiavimais emigruoti galėjo du ar tris kartus daugiau žmonių nei rodo oficialūs skaičiai. Pilietinės visuomenės instituto Tarptautinių programų direktorius Mantas Adomėnas sako, kad realus pernai emigravusių žmonių skaičius yra per 40 tūkst.

„Tai rodo, kad nuo 1990 metų išvyko daugiau nei 400 tūkst. piliečių. Paguodžiantis dalykas, kad vyksta reemigracija – išvykusieji grįžta, tačiau šis skaičius lieka neigiamas. Sudėjus lietuvių didesnį mirtingumą nei gimstamumą su migracija, pastutinis lietuvis turėtų išmirti apie 2560 metus“, – teigė M. Adomėnas.

Jo manymu, reikia imtis skubių ir pakankamai radikalių priemonių. Reikalinga strateginė vizija, tačiau tokios, jo manymu,

dabartinė Vyriausybė neturi.

Problema siūloma spręsti valstybiniu lygiu

Konferencijoje priimtoje rezoliucijoje numatyta, kad bus siūloma politinėms partijoms ir Respublikos Prezidentui emigracijos mažinimą paskelbti pagrindiniu nacionaliniu tikslu 5-10 metų laikotarpiui. Taip pat numatyta kreiptis į Seimo frakcijas, komitetus bei komisijas ir siūlyti apsvarstyti klausimą dėl Seimo nuolatinės komisijos emigracijos reikalams steigimo.

Pasak Tautinių mažumų ir išeivijos departamento generalinio direktoriaus, Lietuva turi palaikyti ryšius su tais, kurie išvyko, kad žmonės įvertinę situaciją Lietuvoje galėtų apsispręsti, ar jau atėjo laikas sugrįžti.

Anot A. Petrausko, lietuviškos mokyklėlės yra trisdešimtyje šalių, įkurti švietimo informacijos kultūros centrai, lietuvių bendruomenėse dirba pusantro šimto mokytojų, kuriems mokami atlyginimai. Valstybė pernai užsienyje gyvenančių lietuvių bendruomenių projektams įgyvendinti skyrė aštuonis milijonus litų. ♦

Sveikiname naujus bendruomenės narius

Į VLB veiklą įsijungė:

Centro apylinkė:

Lijana Piepe

Hamburgo apylinkė:

Joana Schnöberg
Edita Schulze

Romuvos apylinkė:

Marijus Luinys
Jurgita Noreikaitė-Pickel
Linas Šablinskas
Daina Šmitaitė

Lübecko apylinkė:

Donatas Wegner
Rasa Wegner

1 2006 m. renginių kalendorius

- 2006 m. gegužės 13 d. *Europos diena Vasario 16-osios gimnazijoje*
2006 m. birželio 24 d. *Joninių šventė Lampertheim-Hüttenfelde Vasario 16-sios gimnazijos parke*
2006 m. birželio 23-liepos 9 d. *PL Jaunimo kongresas Kanadoje*
2006 m. rugpjūčio 7-10 d. *XII Pasaulio LB Seimas Vilniuje*
2006 m. spalio 6-8 d. *XXVI Lietuvių kultūros instituto suvažiavimas Hüttenfelde. Tema: „Atkurtiems Lietuvos ir Vokietijos diplomatiniams santykiams – 15 metų“*

Atvykę į Hüttenfeldą,
ieškote nakvynės?

Kambarys su pusryčiais:

vienam asmeniui € 18,00,
dviem asmenims € 36,00.

Kalbame lietuviškai.

Telefonas: 06256-1546

El. paštas:
anthony@verselis.de

INFORMACIJOMS leisti ir VOKIETIJOS LB aukojo:

Antanas Banaitis	100 €
Ronaldas Tesnau	20 €

Širdingiausiai dėkojame!

VLB Valdyba

Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdyba:

Antanas Šiugždinis – pirmininkas,
dr. Vincas Bartusevičius – vicepirmininkas, *Bernadeta Goštautaitė* – sekretorė ir narė spaudos reikalams, *Gintaras Ručys* – iš-
dininkas, *Agnė Kubiliūtė* – narė kultūrai ir *Klaugas Žulys* – narys teisiniams klausimams.

Vokietijos LB Kontrolės komisija:

Edmundas Jankūnas, Laima Lipšytė ir *Andrius Šmitas*.

Vokietijos LB Garbės teismas:

Rimas Čuplinskas – pirmininkas,
Elena Baliulienė ir *Marija Šmitienė* – narės.

VLB atstovai XII PLB Seime:

Dr. Vincas Bartusevičius, Rimas Čuplinskas, Dalia Henke, Gintaras Ručys, Marija Šmitienė, VLB pirmininkas *Antanas Šiugždinis*
ir VL Jaunimo Sąjungos pirmininkas.

VOKIETIJOS LB VALDYBOS INFORMACIJOS

Informationsblatt der Litauischen Volksgemeinschaft in der Bundesrepublik Deutschland e.V.

Lorscher Str. 1, D-68623 Lampertheim-Hüttenfeld, Tel.: 0 62 56 - 85 990-15, Fax: 0 62 56-16 41, E-Mail: Info@VokLb.de

Bankverbindung: Deutsche Bank Weinheim, BLZ 670 700 24, Konto-Nr. 581 7978

Aukotojams išrašome auką patvirtinančias pažymas, kurias pristačius mokesčių inspekcijai, taikomos mokesčių nuolaidos.

Gautus rankraščius taisome ir trumpiname savo nuožiūra. Spausdinama medžiaga nebūtinai atstovauja VLB Valdybos nuomonei.

Pasinaudojant INFORMACIJŲ žiniomis, maloniai prašome nurodyti šaltinį ir mums atsiųsti vieną leidinio egzempliorių.

<http://www.Voklb.de>